A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2004. november 11.*

A C-216/02. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában,

amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2002. június 12-én érkezett 2002. május 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen**

és

a **Burgenländische Landesregierung**

között,

az **Österreichicher Shetlandponyzuchtverband**

* Az eljárás nyelve: német.

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, A. Rosas (előadó) és R. Silva de Lapuerta bírák,

főtanácsnok: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
hivatalvezető: M.-F. Contet, főtanácsos

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2003. december 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett írásbeli észrevételeket:

— az Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen képviseletében C. Böhm, M. Breitenecker et C. Kolbitsch, Rechtsanwältinnen, valamint H. Vana, Rechtsanwalt, segítője: M. Maier, Obmann,

— az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében G. Braun, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. január 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a törzskönyvezett lófélékről méneskönyvet vezető vagy kiadó tenyésztő egyesületek és szövetségek jóváhagyására vagy elismerésére vonatkozó kritériumok megállapításáról szóló, 1992. június 11-i 92/353/EGK bizottsági határozat (HL L 192., 63. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 12. kötet, 350. o.) 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelem az Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen (a továbbiakban: Zuchtverband für Ponys) kontra burgenlandi kormány ügyben került benyújtásra, melynek tárgya az utóbbi által hozott határozat, amelyben elismerte a nevezett osztrák tartományban az Österreichischer Shetlandponyzuchtverbandot (a továbbiakban: ÖSZV) mint shetlandipóni-tenyésztő szervezetet. Az ÖSZV beavatkozói minőségben vett részt az alapeljárásban.

Jogi háttér

A közösségi jog

3 A lófélék Közösségen belüli kereskedelmét szabályozó tenyésztéstechnikai és származástani feltételekről szóló, 1990. június 26-i 90/427/EGK tanácsi irányelv (HL L 224, 55. o. ; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 165. o), meghatározza a lófélék, azok spermájának, petesejtjeinek és embrióinak Közösségen belüli kereskedelmét szabályozó feltételeket. Az irányelv második és harmadik

preambulumbekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy ez utóbbi célja a lófélék értékesítésének közösségi szintű szabályozása a lófélék tenyésztése ésszerű fejlesztésének, és ezáltal az ágazat termelékenysége növelésének biztosítása érdekében, amely a gazdálkodó népesség egy részének jövedelemforrását képezi. Ugyanezen irányelv negyedik preambulumbekezdése alapján, a kielégítő eredmények e téren nagymértékben függenek a hivatalosan jóváhagyott szervezetek vagy egyesületek által vezetett méneskönyvekben nyilvántartott lófélék használatától. Az irányelv ötödik preambulumbekezdése hangsúlyozza, hogy a kereskedelem teljes liberalizálása további harmonizációt tesz szükségessé a méneskönyvi bejegyzések tekintetében.

4 A 90/427 irányelv 4. cikkének második bekezdése alapján a Bizottság határozattal állapítja meg, egyebek között, a méneskönyveket fenntartó vagy létrehozó szervezetek és egyesületek jóváhagyásának vagy elismerésének feltételeit. A 4. cikk (1) bekezdése megállapítja azokat az alapelveket, amelyekre a fenti határozatoknak a 10. cikkben megállapított eljárás szerinti elfogadása során figyelemmel kell lenni.

5 Ebben az összefüggésben fogadta el a Bizottság a 92/353 határozatot, amely a törzskönyvezett lófélékről méneskönyvet vezető vagy kiadó tenyésztő egyesületek és szövetségek jóváhagyására vagy elismerésére vonatkozó kritériumokat határozza meg. A határozat 1. cikkének értelmében a hivatalos jóváhagyás vagy elismerés érdekében a méneskönyveket vezető vagy kiadó egyesületeknek és szövetségeknek kérelmet kell benyújtaniuk azon tagállam hatóságaihoz, amelynek területén a székhelyük található.

6 A 92/353 határozat 2. cikke kimondja:

„(1) Az érintett tagállam hatóságainak hivatalosan jóvá kell hagyniuk vagy el kell ismerniük minden méneskönyvet vezető vagy kiadó egyesületet vagy szövetséget, amennyiben az megfelel a mellékletben megállapított feltételeknek.

(2) Mindazonáltal az olyan tagállamban, ahol egy bizonyos fajta tekintetében már egy vagy több hivatalosan jóváhagyott vagy elismert egyesület vagy szövetség létezik, az illető tagállam hatóságai visszautasíthatják új egyesület vagy szövetség elismerését:

— ha az veszélyezteti a fajta megőrzését, vagy egy létező egyesület vagy szövetség működését, illetve nemesítési vagy szelekciós programját, vagy

— ha az ahhoz a fajtához tartozó lóféléket be lehet jegyezni vagy regisztrálni lehet egy méneskönyv meghatározott szakaszában, amelyet olyan egyesület vagy szövetség vezet, amely betartja — különösen a szóban forgó szakaszra vonatkozóan — az adott fajta eredetét nyilvántartó méneskönyvet vezető egyesület vagy szövetség által megállapított, a melléklet 3. b) pontjával összhangban lévő elveket.

(3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a hivatalos jóváhagyásokról, illetve elismerésekről, valamint a vitatott elutasításokról.

(4) Ha egy tagállamban visszautasítják valamely egyesület vagy szövetség hivatalos jóváhagyását vagy elismerését, a visszautasítás okairól írásban kell tájékoztatni az egyesületet vagy szövetséget."

7 Ezen felül a 92/353 határozat 3. cikke úgy rendelkezik, hogy az érintett tagállam hatóságainak vissza kell vonniuk a hivatalos jóváhagyást vagy elismerést a méneskönyvet vezető egyesülettől vagy szövetségtől, ha az nem teljesíti következetesen a határozat mellékletében megállapított feltételeket.

A nemzeti szabályozás

8 Ausztriában a 90/427 irányelv, valamint az azon alapuló bizottsági határozatok átültetése a szövetségi tartományok hatáskörébe tartozik.

9 Az 1995. március 2-i Burgenländischen Tierzuchtgesetz (a burgerlandi állattenyésztésről szóló törvény, a továbbiakban: Tierzuchtgesetz) (LGBl 33/1995, az LGBl 32/2001 szerinti változatában) 3. fejezetének 9. cikke szabályozza a tenyésztő szövetségek elismerését. Ez a rendelkezés különösen az alábbiakat mondja ki:

(1) A szövetségi tartomány kormánya köteles elismerni a tenyésztő szövetséget amennyiben

1. tenyésztési programja valószínűsíthetően elősegíti az 1. cikk (2) bekezdése szerinti tenyésztést,

2. a meglévő egyedek száma kellően nagy a tenyésztési program megvalósításához,

3. a tenyésztéshez szükséges magas színvonalú személyzet és felszerelés rendelkezésre áll,

4. biztosított, különösen a személyzeti, a technikai és a szervezeti feltételek tekintetében, hogy

   a) a tenyésztő szövetség székhelye Burgenlandban található;

   b) a tenyészállatokat tartósan azonosítják, hogy azok azonossága megállapítható legyen;

   c) a méneskönyvet vagy a családfa nyilvántartást az előírt módon és megfelelően vezetik, és az eszközöket a megfelelő nyilvántartásokba bejelentik;

   d) a szövetségben minden állatot, amely származását és minőségét figyelembe véve — beleértve a külső megjelenést is — teljesíti a törzskönyvezés feltételeit, törzskönyvezni kell, vagy kérelemre be kell jegyezni, és a méneskönyvbe be lehet jegyezni; a Burgenlandba behozott állatokkal szemben a származás tekintetében nem lehet szigorúbb követelményeket támasztani, és

5. a tenyésztő szövetség tárgyi és földrajzi tevékenységi területébe tartozó minden tenyésztő, aki megfelelően végzi ezt a tevékenységet, tagja lehet a szövetségnek.

(2) Az elismerés iránti kérelemnek az alábbi mellékleteket kell tartalmaznia:

[...]

3. a tenyésztési program, feltüntetve a tenyésztés célját és módszerét, a terjedelmét, a teljesítményvizsgálatok fajtáját, mennyiségét és módját;

4. a tenyésztési programban részt vevő állatok és tenyésztők feltehető számát;

5. tenyésztő szövetség esetén:

   a) a jogalapot igazoló és a szövetség tárgyi és földrajzi tevékenységi területét megjelölő okiratot;

   b) a méneskönyv szabályzatát, amely tartalmazza, hogy a méneskönyv különböző rubrikáiba történő bejegyzéshez milyen feltételek teljesítése szükséges;

[...]

(3) Az elismerésre irányuló eljárás során meg kell hallgatni azokat a tenyésztő szövetségeket, amelyek földrajzi vagy tárgyi tevékenységi területe részben vagy egészben egybeesik a (2) bekezdés 5. pontjának a) pontjában meghatározottal.

[...]

(5) Amikor már létezik egy vagy több elismert tenyésztő szövetség egy meghatározott fajta tekintetében, a szövetségi tartomány kormánya köteles megtagadni az új tenyésztő szövetség elismerését, ha az veszélyt jelent a fajta megőrzésére vagy a már létező szövetség tenyésztési programjára."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 A Zuchtverband für Ponys 1997. augusztus 14. óta elismert shetlandipóni-tenyésztő szervezet Bugenlandban, a Tierzuchtgesetz rendelkezései alapján.

11 1997-ben az ÖSZV kérelmezte a fenti tartomány hatóságai előtt, hogy elismerje őt mint shetlandipóni-tenyésztő szövetséget.

12 Az ezt követő közigazgatási eljárás során meghallgatták az Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassent. Ez ellenezte az elismerést arra hivatkozva, hogy az veszélyeztethetné a fajta megőrzését, a szövetség működését illetve nemesítési vagy szelekciós programját.

13 Az ÖSZV-t 2001. április 30-i határozattal elismerték Burgenlandban Tierzuchtgesetz 9. cikke alapján tíz évre meghatározott tenyésztési programmal összhangban.

14 Az Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen megtámadta ezt a határozatot a Verwaltungsgerichtshof előtt. Ugyanakkor, Burgenland kormánya szerint, nem volt ügyféli jogállása az ÖSZV elismerésére irányuló eljárásban sem, és nem támadhatja meg a döntést a bíróságok előtt.

15 A Verwaltungsgerichtshof tájékoztatása szerint a kereset elfogadhatóságának eldöntése érdekében először azt kell megállapítania, hogy az alapeljárás felperesének van-e a bíróság előtt érvényesíthető joga az új tenyésztő szövetség elismerésének megtagadásához bizonyos feltételek fennállása esetén.

16 Pontosítja, hogy amennyiben kizárólag a nemzeti jogot kellene alkalmazni, a keresetet el kellene utasítani annak vizsgálata nélkül, hogy az ÖSZV tenyésztő szövetségként való elismerése veszélyezteti-e a fajta fennmaradását, vagy az alapeljárás felperese tenyésztési programját. Ugyanis más törvények vonatkozásában a Verwaltungsgerichtshof állandó ítélkezési gyakorlata szerint, valamely — a közigazgatási eljárásban a meghallgatáshoz való jogot megadó rendelkezés — nem jelenti azt, hogy az érintett személynek ebben az eljárásban ügyféli jogállása lenne. Az osztrák közigazgatási eljárási jogban, az ügyféli jogállás a jogi igények végrehajtására szolgáló eljárásjogi eszköz. Amennyiben valamely személytől az ügyféli jogállást megtagadják, az érintettnek nincs joga azt kérni, hogy a hatóság meghatározott tartalmú határozatot hozzon, és később nem támadhatja meg a hatóság döntését a bíróságok előtt.

17 A Zuchtverband für Ponys álláspontja szerint a közösségi jog bírói úton érvényesíthető jogot ruház rá egyrészről azért, hogy megállapítsák, az ÖSZV elismerése veszélyezteti-e a fajta fennmaradását vagy egy meglévő szövetség tenyésztési programját és másrészről azért, hogy a fenti kérdésekre adott igenlő válasz esetén a hatóság tagadja meg az elismerést. Álláspontja alátámasztására a 90/427 irányelvre és a 92/353 határozatra hivatkozik.

18 A Verwaltungsgerichtshof nem zárja ki azt, hogy Zuchtverband für Ponys álláspontja alátámasztására támaszkodhat a 92/353 határozatra. Megjegyzi ebben a körben, hogy a 9/70. sz., Grad kontra Finanzamt Traunstein ügyben 1970. október 6-án hozott ítéletet (EBHT 1970., 825. o.) követően a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata lehetővé tette azt, hogy magánszemélyek a nemzeti hatóságok és bíróságok előtt a tagállamoknak címzett határozatra hivatkozzanak ugyanolyan feltételek alapján, mint az irányelvek esetében.

19 A Verwaltungsgerichtshof számos megjegyzést tesz azon kérdést illetően, hogy a 92/353 határozat 2. cikkének (2) bekezdése kellően feltétel nélküli és pontos-e ahhoz, hogy arra bármely magánszemély közvetlenül hivatkozhasson.

20 Álláspontja szerint a rendelkezésben szereplő „[visszautasít]hatják" ige jelentheti azt, hogy a tagállamok szabadon dönthetnek arra vonatkozóan, hogy az új szövetség elismerését visszautasítják-e, ha az veszélyezteti a fajta megőrzését vagy egy létező szövetség működését, illetve nemesítési vagy szelekciós programját. Ebben az esetben a Zuchtverband für Ponys nem hivatkozhat közvetlenül a 92/353 határozatra.

21 Ugyanakkor, a Verwaltungsgerichtshof szerint a „[visszautasít]hatják" ige használatával a tagállamoknak látszólag biztosított mozgásteret megszüntethetik a közösségi jog egyéb rendelkezései. Megjegyzi, hogy a C-435/97. sz., WWF és társai kontra Autonome Provinz Bozen ügyben 1999. szeptember 16-án hozott ítéletben (EBHT 1999., I-5613. o.) a Bíróság kimondta, hogy az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL L 175, 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o) 4. cikkének (4) bekezdésében biztosított mérlegelési jogot korlátozza ugyanezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése.

22 Még amennyiben úgy tekintenénk, hogy a 92/353 határozat 2. cikkének (2) bekezdése mérlegelési jogkört biztosít a tagállamoknak, az a kérdés továbbra is felmerülne, hogy a közösségi jogi elvek fényében valamely tagállam meghatározhatja-e úgy az új szövetség elismerése megtagadásának feltételeit, hogy a már létező szövetségeknek nem ad bíróság előtt érvényesíthető jogot az elismerés megtagadására.

23 Ami a fajta megőrzésének veszélyeztetésére vonatkozó feltételezést illeti, a Verwaltungsgerichtshof kétségbe vonja, hogy egy létező szövetség valamely bíróság előtt érvényesíthető jogra hivatkozhatna az elismerés megtagadása érdekében. Ugyanis nincs közvetlen kapcsolat az elismerés megtagadásának oka és a létező szövetség érdekei között.

24 A Verwaltungsgerichtshof arra is rámutat, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata alapján egy irányelv önmagában nem keletkeztethet kötelezettségeket egy magánszemély vonatkozásában, és ebből következően arra nem lehet hivatkozni magánszeméllyel szemben (a C-91/92. sz., Faccini Dori kontra Recreb Srl ügyben 1994. július 14-én hozott ítélet [EBHT 1992., I-3325. o.]). Ebben a tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 92/353 határozat 2. cikkének (2) bekezdése nem korlátozódik arra, hogy a már létező szövetségeknek olyan előny biztosítson, amelyre ezek végső soron a tagállammal szemben hivatkozhatnak. Ez a rendelkezés az elismerést kérelmező tenyésztő szövetségek számára kötelezettséget ír elő, mivel amennyiben a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában írt feltételek nem teljesülnek, az elismerést megtagadják. Ugyanakkor a Verwaltungsgerichtshof úgy véli, hogy nem tudja bizonyossággal eldönteni azt, hogy egy ilyen „kötelezettség" a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerinti „magánszemélyekre előírt kötelezettségnek" minősül-e.

25 Álláspontja szerint a Bíróság ítélkezési gyakorlata elfogadja, hogy egy irányelv közvetetten kötelezettségeket keletkeztethet magánszemélyek számára. Ebben az

összefüggésben a Bíróság a C-431/92. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1995. augusztus 11-én (EBHT 1995., I-2189. o., a Großkrotzenburg-ítélet) és a 103/88. sz., Fratelli Costanzo kontra Comune di Milano ügyben 1989. június 22-én (EBHT 1988., 1839. o.) hozott ítéletekre utal.

26 A Verwaltungsgerichtshof megvizsgálja másrészről azt, hogy milyen mértékben befolyásolja a közösségi jog a nemzeti eljárásjogot és a hatáskörre vonatkozó nemzeti szabályokat. Figyelembe véve a Tierzuchtgesetz 9. cikke (3) bekezdésének egyértelmű megfogalmazását, nem lehet az osztrák jogot úgy értelmezni, hogy az egy létező tenyésztő szövetség számára jogot biztosít arra, hogy az új tenyésztő szövetség elismerése iránti eljárás során hozott közigazgatási határozatot megtámadja. Az osztrák jogtudománynak a Bíróság ítélkezési gyakorlatán alapuló (158/80. sz., Rewe kontra Hauptzollamt Kiel ügyben 1981 július 7-én hozott ítélet [EBHT 1981., 1805. o.]) álláspontja szerint, a közösségi jog által lefektetett határozott szabály hiányában a tagállamok kötelessége, hogy a magánszemélyeknek biztosítsák a jogorvoslati jogot a közösségi jog által rájuk ruházott jogok gyakorlása érdekében. A tagállamok autonómiájának tiszteletben tartása azt jelenti, hogy a közösségi jog nem helyettesítheti a nemzeti jog eljárásjogi és hatáskörre vonatkozó rendelkezéseit.

27 A jelen ügyben az osztrák jogalkotó a létező tenyésztő egyesületek és szövetségek eljárásjogi helyzetét úgy alakította, hogy azok nem kezdeményezhetnek eljárást a Verwaltungsgerichtshof előtt. Ilyen körülmények között, még amennyiben a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja biztosítaná is a létező szövetségek számára a rendelkezésben foglalt jogot, ez a jog Ausztriában nem lenne bíróság előtt érvényesíthető.

28 A Verwaltungsgerichtshof szerint ez az eredmény nem kielégítő, és nem lehet erre a következtetésre jutni a Bíróság ítélkezési gyakorlata (a C-76/97. sz., Walter Tögel kontra Niederösterreichische Gebietskrankenkasse ügyben 1998. szeptember 24-én

hozott ítélet [EBHT 1998., I-5357. o.] és a C-258/97. sz., HI kontra Landeskrankenanstalten-Betriebsgesellschaft ügyben 1999. március 4-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-1405. o.]) alapján. Lehetségesnek kellene lennie, hogy egy közösségi jogon alapuló keresetet nyújtsanak be a Verwaltungsgerichtshofhoz, amely a nemzeti jogon alapuló hasonló kérelmek vonatkozásában általában hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság.

29 A fentiekre tekintettel a Verwaltungsgerichtshof felfüggesztette az eljárást és az alábbi kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„(1) A [...] 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján egy valamely tagállamban létező szövetségnek (egyesületnek) jogában áll-e az, hogy az illetékes hatóságok előtt fellépjen az új szövetség (egyesület) elismerésének megtagadása érdekében, ha az új szövetség (egyesület) elismerése veszélyeztetheti a fajta megőrzését, a már létező szövetség működését illetve nemesítési vagy szelekciós programját?

(2) A [92/353] határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjával ellentétes-e az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint:

a) új tenyésztő szövetség (egyesület) elismerése iránti eljárás során egy létező szövetségnek vagy egyesületnek joga van az illetékes hatóságok előtti meghallgatáshoz, de az elismerés megtagadását [...] nem kérheti olyan alapon, hogy az új szövetség (egyesület) elismerése veszélyeztetheti a fajta

megőrzését, a már létező szövetség működését, illetve nemesítési vagy szelekciós programját, és

b) nem ismeri el a létező szövetség vagy egyesület jogát arra, hogy a hatóságok által megadott elismerést — annak ellenére, hogy azt ellenezte — a bíróság (Verwaltungsgerichtshof) előtt megtámadja?"

Az első kérdésről

30 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével, valamint a második kérdésének első részével azt kérdezi lényegében a Bíróságtól, hogy a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a valamely lófajta tekintetében már hivatalosan elismert vagy jóváhagyott egyesületeknek vagy szövetségeknek jogában áll-e az illetékes hatóságoktól azt kérni, hogy azok egy új, ugyanazon lófajtára vonatkozó méneskönyvet vezető vagy kiadó tenyésztő egyesület vagy szövetség jóváhagyását vagy elismerését tagadja meg.

31 Előzetes megjegyzésként fel kell idézni, hogy a 92/353 határozat 2. cikkének (1) bekezdése alapján az érintett tagállam hatóságainak hivatalosan jóvá kell hagyniuk vagy el kell ismerniük minden méneskönyvet vezető vagy kiadó egyesületet vagy szövetséget, amennyiben az megfelel a határozatban megállapított feltételeknek.

32 A fenti rendelkezés — csakúgy, mint a 90/427 irányelv preambuluma — alapján világos, hogy az új, méneskönyvet vezető vagy kiadó egyesületek vagy szövetségek hivatalos elismerése, általános szabályként, összhangban van a lófélék Közösségen belüli kereskedelmére vonatkozó közösségi szabályozás céljaival. Ugyanis a törzskönyvezett lófélék tenyésztésének és Közösségen belüli kereskedelmének támogatására vonatkozó célkitűzés megvalósításának előfeltétele, hogy a Közösség tagállamaiban létezik megfelelő számú, a méneskönyvek vezetésére képes szövetség, amelyekben a növekvő számú lóféléket be lehet jegyezni.

33 Míg a közösségi szabályozás kedvez az új méneskönyvet vezető vagy kiadó egyesületek vagy szövetségek hivatalos elismerésének vagy jóváhagyásának, megkívánja azt is, amint a 92/353 határozat 2. cikkének (1) bekezdéséből világosan látszik, hogy mindegyik egyesület vagy szövetség teljesítse a határozat mellékletében meghatározott feltételeket. Másrészről, a 90/427 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjából következik, hogy a méneskönyveket fenntartó vagy létrehozó szervezetek és egyesületek elismerése vagy jóváhagyása a fajta származási méneskönyvét fenntartó szervezet vagy egyesület által megállapított alapelvek teljesítésétől függ.

34 A 92/353 határozat 2. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy — amint azt az osztrák kormány és a Bizottság helyesen állították — a fenti rendelkezés alapvető célja az, hogy a tagállamok illetékes hatóságainak mérlegelési jogkört biztosítson, hogy a 2. cikk (2) bekezdésének a) illetve b) pontjában meghatározott körülmények valamelyikének fennállása esetén elutasíthasson új egyesület vagy szövetség által előterjesztett elismerés iránti kérelmet, még abban az esetben is, ha a határozat mellékletében meghatározott feltételek teljesülnek. Ugyanis a fenti körülmények hiányában és a fenti határozat 2. cikkének (1) bekezdése alapján az illetékes hatóságok kötelesek elismerni minden egyesületet vagy szövetséget, amely a fenti mellékletben meghatározott feltételeket teljesíti.

35 A fenti összefüggésben határozza meg kifejezetten a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén valamely tagállam illetékes hatóságai megtagadhatják új egyesület vagy szövetség elismerését. A szóban forgó körülmények azok, amikor az érintett tagállamban ezen fajta tekintetében már egy vagy több hivatalosan elismert egyesület vagy szövetség létezik, és az új egyesület vagy szövetség elismerése veszélyezteti a fajta megőrzését, vagy egy létező egyesület vagy szövetség működését illetve nemesítési vagy szelekciós programját.

36 Ellentétben a Zuchtverband für Ponys által előadott érveléssel, a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját nem lehet úgy értelmezni, hogy az egy létező szövetségnek alanyi jogot biztosít arra, hogy az illetékes hatóságok előtt kérelmezze az új szövetség vagy egyesület elismerés iránti kérelmének elutasítását a fenti rendelkezésben meghatározott egy vagy több körülmény fennállása esetén. Ugyanis a fenti értelmezés elfogadása esetén a 92/353 határozat 2. cikkének (2) bekezdésével a tagállamok illetékes hatóságaira ruházott mérlegelési jogkör megszüntetését jelentené.

37 Ezért az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a rendelkezésben meghatározott egy vagy több körülmény fennállása esetén egy bizonyos lófajta vonatkozásában már hivatalosan elismert vagy jóváhagyott szövetségek vagy egyesületek nem kérhetik az illetékes hatóságoktól, hogy tagadják meg ugyanezen fajta tekintetében méneskönyvet vezető vagy kiadó új egyesület vagy szövetség elismerését vagy jóváhagyását.

A második kérdésről

38 A második kérdés második részében a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy ellentétes-e a közösségi joggal az, ha valamely tagállam szabályozása nem teszi lehetővé új szövetség vagy egyesület elismerését ellenző nyilatkozatot tevő, már létező egyesületek vagy szövetségek számára azt, hogy bírósági úton megtámadják az illetékes hatóságok által hozott, az elismerést megadó határozatot.

39 Az első kérdésre adott válaszból következik, hogy a 92/353 határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a rendelkezésben meghatározott egy vagy több körülmény fennállása esetén egy bizonyos lófajta vonatkozásában már hivatalosan elismert vagy jóváhagyott szövetségek vagy egyesületek nem kérhetik az illetékes hatóságoktól, hogy tagadják meg ugyanezen fajta tekintetében méneskönyvet vezető vagy kiadó új egyesület vagy szövetség elismerését vagy jóváhagyását.

40 Figyelemmel erre, valamint a főtanácsnok által az indítványának 38–40. pontjában kifejtett okokra, a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a közösségi joggal nem ellentétes az, ha valamely tagállam szabályozása nem teszi lehetővé új szövetség vagy egyesület elismerését ellenző nyilatkozatot tevő, már létező egyesületek vagy szövetségek számára azt, hogy bírósági úton megtámadják az illetékes hatóságok által hozott, az elismerést megadó határozatot.

A költségekről

41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az

észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **A törzskönyvezett lófélékről méneskönyvet vezető vagy kiadó tenyésztő egyesületek és szövetségek jóváhagyására vagy elismerésére vonatkozó kritériumok megállapításáról szóló, 1992. június 11-i 92/353/EGK bizottsági határozat 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a rendelkezésben meghatározott egy vagy több körülmény fennállása esetén egy bizonyos lófajta vonatkozásában már hivatalosan elismert vagy jóváhagyott szövetségek vagy egyesületek nem kérhetik az illetékes hatóságoktól, hogy tagadják meg ugyanezen fajta tekintetében méneskönyvet vezető vagy kiadó új egyesület vagy szövetség elismerését vagy jóváhagyását.**

2) **A közösségi joggal nem ellentétes az, ha valamely tagállam szabályozása nem teszi lehetővé új szövetség vagy egyesület elismerését ellenző nyilatkozatot tevő, már létező egyesületek vagy szövetségek számára azt, hogy bírósági úton megtámadják a fenti hatóságok által hozott, az elismerést megadó határozatot.**

Aláírások